

'Tüm sanayi mücbir kapsamına alınmalı'

İSTANBUL Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, Covid-19 salgını ile mücadeleye yönelik açıklanan ekonomik destekler kapsamında sanayicileri en olumsuz etkileyen konunun, mücbir sebebin sektörel anlamda dağılımı olduğunu söyledi. Bahçivan "Mücbir sebepte NACE koduna göre sektörel ayrımlar yapılmamalı" dedi.

SEMİH
SAKALLI

YAZI DİZİSİ-1

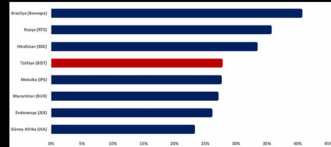
SİNAN
AKGÜNAY

EKONOMİ TARİHİ YENİDEN YAZILIYOR: BÜYÜK BUHRAN'DAN BUGÜNE EN KÖTÜSÜ

Dünya genelinde vaka sayısı 1 milyonu, ölümler sayısı ise 50 bini aşarken, sosyal alan-da uygulanan kısıtlamalar ekonomide talebin düşmesine, işyerlerinin kapanmasına ve uluslararası ticaretin durmasına yol açtı. Neredeyse her ülke için hem iç ve dış talebin hem arz ve tedarik zincirlerinin durması tam bir felaket senaryosu. Bunun etkisi beklenildiği gibi ilk olarak finansal piyasalarda ağır bir şekilde hissedildi. Ardından ise reel sektör ve işgücü piyasasından kötü haberler gelmeye başladı. Veriler de yansımayla başlayan bozulmanın yaratıldığı hasarı Nisan ve özellikle Mayıs ayında açıklanacak veriler ile göreceğiz. Hasarın 2020 senesine etkileri ise yaşanan sürecin ne kadar devam edeceğine bağlı olarak şekillenecek. Ancak Nisan ayı başın-da açıklanan PMI verileri ekonomide yavaşlamanın ne kadar sert olacağını işaretini verdi. Dünyada ekonomik faaliyet hızı bir şekilde yavaşlıyor. Türkiye'de İstanbul Sanayi Odası (İSO) İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), Mart ayında önceki aya göre 4.3 puan

şandı. Şubat ayı ortasına kadar yükseleğini sürdürülen ve tüm zamanların en yüksek seviyesinde bulunan S&P 500 endeksi Covid-19'un etkisiyle yüzde 27 değer kaybetti. Böylece 11 yıldır devam eden boğa piyasasının sonuna gelirken, 2016'da görevi gelen Donald Trump döneminde elde edilen borsa getirileri de tümüyle tersine döndü. Günlük bazda yaşanan kayıplara bakıldığında ise tüm zamanların en büyük günlük kayıplarının yaşandığı altı günün ikisi Mart ayında yaşandı. Diğer günler ise 1929 ve 1987'de yaşanmıştı. Benzer bir durum İngiltere'de yaşanıyor. FTSE 100 endeksi hızlı bir şekilde değer kaybederek 1987'den sonraki en kötü dönemini yaşıyor.

Borsa İstanbul ise 21 Ocak sonrasında yüzde 29 değer kaybetti. Diğer gelişmekte olan ülke borsalarında da aynı dönemde hızlı değer kayıpları yaşandı. Bu dönemde hisse senedi piyasalarında en sert kayıplar Rusya'da yüzde 42 ve Brezilya'da yüzde 37 olurken, gelişmekte olan ülke borsalarında ortalama kayıp yüzde 28 seviyesinde gerçekleşti.

azalarak 48.1'e geriledi. Endeks böylece, son 3 ayda ilk kez eksiğe düşen altın oldu. Euro Bölgesi bileşik satın alma yöneticileri endeksi Mart ayında 29.7'ye gerileyerek beklentilerin de altına indi. Almanya'da hizmet sektörü Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), Covid-19 salgını nedeniyle Mart'ta 31.7 puana düştü ve Haziran 1997'den beri en düşük seviyeye gerilemiş oldu. İngiltere'de ise endeks 53.2'den 34.5'e düştü.

DÜNYA BORSALARI HIZLA DEĞER KAYBETTİ
ABD borsalarında bu dönemde keskin hareketler ya-

şıldığında Türk lirasını savunmak için Merkez Bankası rezervlerinin azaldığı ve ihtiyat akçesi gibi, bu gibi dönemlerde kullanılması gereken kaynakların 2019'da bütçenin finansmanı için kullanıldığı görülüyor. Bir diğer endişe konusu ise tüm dünyanın krize girmesinden dolayı finansman kaynağı bulma konusunda zorluk yaşanacak olması.

Bu noktada karşımıza dolar endeksinin yükselmesini nedeni olan dolar likidite sorunu çıkıyor. 2013 yılından bugüne kadar ekonomide tıpkı siyasette olduğu gibi sert dalgalanmalar oldu. Seçimsiz geçen yılımız neredeyse olmadı. Gezi Parkı olayları yaşandı. Sonu darbe girişimi ile biten Fetö ile mücadele sürecine şahit olduk. 728 gün süren O-HAL döneminde yönetim sistemi değişti. Ağustos 2018'de kur şoku ile başlayan bir ekonomik kriz yaşandı. Bunlar sadece ilk aklımıza gelenler. Kısacası siyasi, toplumsal ve ekonomik kalkıntılar nedeniyle ekonomide istikrarlı bir

EN AZINDAN "GÜVEN" OLSAYDI

2013 yılından bugüne kadar ekonomide tıpkı siyasette olduğu gibi sert dalgalanmalar oldu. Seçimsiz geçen yılımız neredeyse olmadı. Gezi Parkı olayları yaşandı. Sonu darbe girişimi ile biten Fetö ile mücadele sürecine şahit olduk. 728 gün süren O-HAL döneminde yönetim sistemi değişti. Ağustos 2018'de kur şoku ile başlayan bir ekonomik kriz yaşandı. Bunlar sadece ilk aklımıza gelenler. Kısacası siyasi, toplumsal ve ekonomik kalkıntılar nedeniyle ekonomide istikrarlı bir

dönem yaşanmadı. Tüm bu süreç içinde sefaflık ortadan kalktı ve belirsizlik arttı. Ülkeye güveni azaltan, gidişattan tedirgin olan yatırımcılar yatırımlarını azalttı. Bunun sonucunda da işsizlik arttı. Bu nedenle Türkiye, Covid-19 salgınına ekonomik olarak "en iyi za-manda yakalandı" demek oldukça iyimser bir bakış açısı. Sadece makro göstergelere baksak bile bunu söylemek zor iken bir de hesaba "istikrar" ve "güven" faktörlerini eklediğimizde cevap açık kendini gösteriyor.

oranlarında da sert bir yükseliş yaratması bekleniyor. Şubat ayında Covid-19'un etkilerinin görülmesinden önce açıklanan işsizlik oranı yüzde 3.5 ile son 50 yılın en düşük seviyesindeydi. Öncü veriler işsizliğin henüz Mart ayında yüzde 4.4'e çıktığına işaret ediyor. Önümüzdeki süreçte işsizliğin hızlı bir şekilde çift haneye çıkabileceği tahmin edilirken, St Louis Fed'in hesaplamalarına göre bu oran %35'e kadar çıkabilir.

Benzer şekilde Avrupa'da işgücü piyasasından da olumsuz sinyaller geliyor. Fransa'da son 2 haftalık süreçte 4 milyon çalışan işsizlik yardımı başvurusunda bulundu. Bu rakam Fransa özel sektör işgücünün yüzde 20'sine karşılık geliyor. İspanya'da ise tarihin en hızlı işsiz sayısı artışı görüldü. Mart ayında işini kaybedenlerin sayısı 800 bin oldu. Salgın öncesinde de işsizlik sorunuyla mücadele eden İspanya'da işsizlik oranı yüzde 14 seviyesinde bulunuyordu.

Türkiye'de salgın öncesinde işsizlik yüzde 13.7 ile tarihi zirveye yakın seyrediyordu. Genç işsizlik ise 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı yüzde 25.4 olmuştur. Bu veriler Türkiye'deki tablonun zaten vahim olduğunu gösteriyor. Buna bir de salgın nedeniyle ekonomide yaşanan ani duruşu eklediğimiz-

de işsizlikte sert bir yükseliş yaşanması kaçınılmaz.

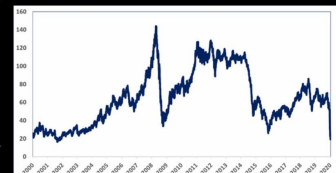
PETROL FİYATLARI DİP YAPTI

Kovid-19'un yarattığı talep düşüklüğü ile Rusya ve Suudi Arabistan arasında süren fiyat gerileşmesi petrol piyasasında çifte şok yarattı. Geçen hafta içerisinde Brent petrol fiyatları 20 dolar seviyesinin altına gördü ve 2002 yılının ardından en düşük seviyeye ulaştı. Ürettiği ülkelerin üretimi kesintisini göstermek üzere bir araya geleceklennin açıklanmasının ardından ise kayıplarını kısmen telafi eden Brent petrol, haftayı 32 dolar seviyesinden kapattı.

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERDEN PARA ÇIKIŞI 2008'DEN HIZLI
Salgının patlak vermesiyle beraber gelişmekte olan ülkelere hızla para çıkışı yaşandı. Uluslararası Finans Enstitüsü verilerine göre bu dönemde borsa ve bono piyasalarında gerçekleşen toplam çıkış 95

milyar dolar. 2008 krizinde ise toplam sermaye çıkışı 26 milyar dolar olmuştur. Yaşanan para çıkışı son hafta yaşandı. Ancak bugüne kadar görülen hareketlilik gelişmiş ülke piyasalarında yaşanan bozulmalara bağlı olarak tetiklendi. Yani, salgın gelişmekte olan ülke ekonomilerini etkisi altına almasıyla beraber sermaye hareketlerinde yeni bir çıkış dalgası başlayabilir.

Öte yandan, yaşanan krizin bir diğer sonucu olarak döviz piyasalarında dolar talebi artarken, dolar küresel ölçekte 2008'den bu yana en hızlı yükselişini yaşadı. Bu süreçte Güney Afrika, Meksika ve Brezilya para birimleri dolar karşısında yüzde 25'in üzerinde değer kaybetti. TTD'deki değer kaybı ise yüzde 13 seviyesinde. Türkiye'nin bu alanda görece iyi performans gös-

termasının sebebi yüksek dolarlı zayıflık ve TL'nin yakın geçmişte diğer para birimlerine göre dolara karşı daha çok değer kaybetmesi.

PEKİ TÜRKİYE BÖYLE BİR KRİZE HAZIRLIKLIL MIYDI?

Salgını küresel ekonomi üzerinde çok ciddi bir baskı oluşturduğuna geçen 3-4 hafta-talık süreçte gördük. Bu baskının yarattığı tahribatın boyutlarını ise tam olarak salgın etkisini yitirdikten sonra görebileceğiz. Bunu belirleyecek temel değişkenlerden biri salgının ne kadar devam edeceği, diğeri ise ülkelerin bu krize ekonomik olarak nasıl yakalandıkları ve ne gibi tedbirler aldıkları. Salgının süresini uzanmalarına bakarak, Türkiye'nin bu krize hazırlıklı olup olmadığına bakalım.

SON KRİZİN ÜZERİNDEN HENÜZ 18 AY GEÇTİ

Ekonomistler makro ekonomik verilere bakarak bu konuda farklı görüşler dile getiriyor. Türkiye'nin 35-40 milyar dolarlık önemli bir borç ödemesi yapması ve enflasyonun kısmen kontrol altına alınmış olması avantaj olarak değerlendiriliyor. Benzer şekilde, Türkiye'nin 2018 sonrasında içinden geçtiği kriz sürecinde cari açığının küçülmesi, açığın finansmanı konusunda dış sermaye gereksinimini azaltıyor. Ancak, resmin diğer tarafına ba-

kimde Türkiye'nin savunmak için Merkez Bankası rezervlerinin azaldığı ve ihtiyat akçesi gibi, bu gibi dönemlerde kullanılması gereken kaynakların 2019'da bütçenin finansmanı için kullanıldığı görülüyor. Bir diğer endişe konusu ise tüm dünyanın krize girmesinden dolayı finansman kaynağı bulma konusunda zorluk yaşanacak olması.

Finans uzmanı Kerim Rota'nın paraanaliz.com'da yazdığı makalede, dışa açık ve dolar borçluluğu yüksek olan, gelişmekte olan ülkelere bu sorundan en çok etkilenecek ülkeler olduğu belirtiliyor. Türkiye, Hindistan, Güney Afrika ve Arjantin gibi hem rezerv borcuna göre düşük olan, hem de swap imkanı olmayan ülke-lerin istihdam ve finans piyasalarını savunmak için tek yollarının mali politika gerektireceği vurgulanıyor. Bu sorularla bir de yüzde 13.7

düzeyindeki işsizliği, her geçen yıl bozulun ve 2019'da yüzde 2.9'a yükselen bütçe açığı/GSYH oranını, 9 bin dolara kadar gelen kişi başı düşen milli geliri ve Kamu-Özel Ortaklığı Modeli ile yapılan projelerde verilen garantilerin eklediğimizde gidişatın Türkiye için pek de parlak olmadığını söyleyebiliriz. Bu süreçte Türkiye'nin CDS seviyesi dikkat çekiyor. Türkiye'nin CDS'i 21 Ocak'tan bu yana geçen 73 gündü tam 340 puan artarak 616 seviyesine geçti. Bu seviye en

son 2008 krizi sürecinde görülmüştü. Diğer gelişmekte olan ülke risk primlerinde de hızlı artışlar yaşanmasına karşın CDS seviyesi Türkiye'nin çok gerisinde. Son olarak, her ne kadar düşmüş olsa da Türkiye'de enflasyon hala hedeflerin çok üstünde seyrediyor. Popülist politikaların yanında piyasaya sağlanacak likidite, enflasyon sorununu hızlı bir şekilde yönlendirebilir. Öte yandan, en az bu veriler kadar önemli olan bir diğer sorun da "güvensizlik".

**MUSTAFA
SAİM
UYSAL**

uysalsaim@gmail.com

Kırk katır mı kırk satır mı?

Hepimizin bildiği bu deyim gündüzde çıkmazı olmayan durumlar için kullanılmaktadır. Corona virüs salgını tüm dünyada ve ülkemizde şiddetini artırarak etkisini sürdürüyor. Zaten küresel resesyon tehlikesi altındayken bu virüs salgını dünya ekonomisinin bunalmına tuz biber ekti. Her geçen gün resesyon, deflasyon sinyalleri geliyor. Amerikan ekonomisinin ikinci çeyrekte yüksek oranda daralacağı tahmin ediliyor. Haftalık işsizlik başvuruları 280 binlerden 3 milyon 280 bine çıktı. Bizde de **İstanbul Satışçı Cdası** uzun süredir ilk defa satın alma endeksinin 48'lere geldiğini duyurdu. Bloomberg tüketici güven endeksi %10 geriledi. Tüm gelişmekte olan ekonomiler durgunluğa girecek. Virüs salgınının bitiş süresi çok önemli. Maliyet buna göre oluşacak. Dünya tedarik zincirinin aksaması ve üretimin durması arz yönlü şoka, insanların evlere kapanması ve işsiz kalması ile gelir kaybına uğramaları ise talep yönlü şoklara neden olduğundan durgunluktan çıkış zorlu olacak.

Gerek küresel ortamda gerekse ülkemizde esas itibarıyla tedbirlerin başında para politikası araçları geliyor. 2008 mortgage krizindeki gibi "Parasal Genişleme"ye başvuruluyor. Amerika, sınırsız olarak likidite vereceğini duyurdu. Ayrıca büyük merkez bankaları ile hazine tahvilleri karşılığı repo yapacağını, swap anlaşmalarını yoluyla da dolar likiditesinde sıkıntı olmayacağını açıkladı. Ülkemiz swap anlaşması kapsamında değil. Rezervlerimizi de bir kısmını satın bir kısmını da tahvil yerine altına değiştirdiğimizden (elimizde sadece bir görüşe göre 2.8 milyar dolarlık, diğer bir görüşe göre ise 20 milyar dolarlık Amerikan tahvili var) bu olanaklardan yararlanamayacağız.

Likidite genişletmesi, kısaca para basma ve bilanço büyüme esas itibarıyla uygulanan ana tedbir olmaktadır. Ülkemizin aldığı önlemlerin başında da aynı uygulamaya yer almakta. Merkez Bankası da bilançosunu eski açıkladığı kriterden daha fazla genişleteceğini, İş-Kur'dan alınacak Hazine kağıtlarına fonlama imkânı vereceğini, VDMK ve ipotége dayalı menkul kıymetleri teminat olarak kabul edeceğini, yeni swap imkânları oluşturacağını, ihracatçılara verilen reeskont kredilerini artıracığını açıkladı. Bu işlemlerin payını paydasını sadeleştirdiğimizde para basılacağını anlıyoruz. Bu para basma enflasyonist gelişmeyi hızlandıracak, bütçe açığımızı büyütecek, makroekonomik dengeleri bozacaktır. Özel sektör kredi borçlarının kamu borcuna dönüşme ihtimali ortaya çıkıyor. Ancak olağanüstü dönemlerde bu tür yöntemlere başvurulması zorunlu hale geliyor. Su anda insanımızın sağlığı ve yaşam sürecini idame ettirmek en önemli amacımız. Dolayısıyla bu yöntemlere kuşkusuz başvurulacaktır. Ancak dünya genelinde gelişmiş ülkelerde parasal genişleme; büyümeleri düşük, enflasyon baskılan olmayan, krizliklik az, kişi başı geliri yüksek olan ülkelerde sonuç veriyor. Hâlbuki bizim gibi kronik enflasyon ve cari açık problemi olan, yüksek borçluluğu, borçlarının kompozisyonunda döviz oranının fazla olduğu ülkelerde sıkıntı yaratma ihtimali yüksek. Bu sıkıntı önleminin yegâne yolu da genişleme sonrası enflasyonist etkileri ve bütçe açıklarının nasıl kontrol edileceğinin baştan planlanması ve bunun piyasaları ikna etmesi önemli olacak.

Bir diğer yöntem IMF'nin açıkladığı olduğu 1 trilyon dolarlık yardım paketine başvurmak. IMF Başkan'ının ifadesine göre 80'i aşan ülke bu yardımdan yararlanmak için başvurmuş durumda. Mevcut hükümetimizin bu seçeneğe sıcak bakmadığını biliyoruz. Ancak "Para Basma" seçeneğinde de sonunda borçlanmaya gitmek zorunda kalacağız. Nitekim Nisan-Mayıs aylarındaki borç servis rakamlarımız yeni açıklandı. Ödeme miktarından çok daha fazla borçlanacağız. Dış borçlanmada ise gelişmekte olan ülkelerde olduğu gibi bizden de sermaye çıkışları fazla olduğundan borç bulmakta zorlanacağız. Bülsek da daha pahalı bulacağız. CDS oranlarımız 600'lere. IMF maliyeti bu maliyetlerin çok altında. Ancak IMF'den kaynak alındığında yapılacak mali denetimden pek hoşlanmıyoruz. Borç verenin koşulları dikte ettireceği de kuşkusuz. Özetle yazı başlığını hatırlatmakta fayda var. İster para basma, ister IMF borçlanması olsun her kişi de "kırk katır mı, kırk satır mı" deyimini hatırlatacak nitelikte. Ağustos bütçeği misali iyi zamanlarımızda har vurup harman savurduğumuzdan çıkmazı olmayan bir durum görüntüsü veriyoruz. En çıkar yol, konsensüs oluşturacak seçeneği tercih olacaktır.

“Sektörler arası ayırım yapılmamalı”

ISO Başkanı Bahçivan: Tüm sanayi sektörleri, mücbir sebep kapsamına alınması gerektiğini belirtti.

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**'ın yaptığı toplantıda Covid-19 ile mücadelede yönelik ekonomik destekler kapsamında 24 Mart tarihinde yürürlüğe giren Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği uyarınca mücbir sebebin sektörel anlamda dağılımı olduğuna dikkat çekti. Bahçivan, şöyle konuştu: “Şu anda **sanayi**

tabanımızı en çok olumsuz etkileyen konu mücbir sebebin sektörel anlamda dağılımı. Sektörler arasında mücbir sebep konusunda NACE'ye göre ayrımlar yapmak fedakarlık ve beklentilerin eşit dağılımı anlayışına uymuyor. Dünya genelinde hükümetler ekonomik destek paketlerini herkesi eşit destekleyecek şekilde kurguluyor. Türk **sanayisinin** bu zor-

lu günlerde, NACE üzerinden ayrımcılık gibi bir lüksü yok. Birbirine ilişkisi olan, iç içe geçmiş sektörler arasında ayrışma ve huzursuzluk doğuracak tutum ve uygulamalardan özenle kaçınılmalıdır. İstisnasız tüm imalat **sanayi** sektörleri mücbir sebep kapsamına alınmalıdır.”
HABER MERKEZİ

Mücbir sebep kimleri kapsıyor?

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizi de etkisi altına alan yeni nesil Koronavirüs (COVID-19) salgınının yarattığı ve yaratacağı ekonomik tahribat da çeşitli tedbirlerle giderilmeye çalışılmaktadır. Bu tedbirlerden birisi de, vergi yükümlülüklerinin ötelenmesidir. Yeminli Mali Müşavir Kurtuluş Ozan Keser koronavirüs salgı-

nı nedeniyle atılan adımlardan biri olan ‘mücbir sebep’ hallerini hangi işletmelerin kapsadığını interaktif vergi dairesi uygulamasından sorgulanabileceğini söyledi. Keser, “Ticari, zirai ve mesleki kazanç yönünden gelir vergisi mükellefiyeti bulunan mükellefler; Koronavirüs salgısından doğrudan etkilenen ve ana faaliyet alanı itibarıyla belli sektörlerde bulunan mükellefler; ana faaliyet alanı itibarıyla İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler kapsamında geçici süreliğine faaliyetlerine ara verilmesine karar verilen işyerlerinin bulunduğu sektörlerde faaliyette bulunan mükellefler; sokağa çıkma yasağı kapsamına giren mükellefler ile beyannameleri sokağa çıkma yasağına tabi SMMM'lerce ve-

rilen mükellefler mücbir sebep kapsamına alınmıştır. Faaliyetleri itibarıyla mücbir sebep kapsamında olup olmadığı konusunda tereddüt yaşayan işletmeler, mücbir sebep durumlarını interaktif vergi dairesi uygulamasından sorgulayabilmektedirler. Bu uygulamada, her bir mükellef için “mücbir sebep durumundan yararlanabilirsiniz” veya “mücbir sebep durumundan yararlanamamaktasınız” şeklinde sonuçlar görünmektedir ki, mücbir sebep uygulaması açısından baz alınacak esas kriter bu sorgulama sonucudur. Bununla birlikte, söz konusu sorgulama mükelleflerin GİB kayıtlarındaki ana faaliyet alanları esas alınarak yapılmakta olup, mükelleflerin GİB kayıtlarındaki ana faaliyet alan-

ları ile gerçek faaliyet alanlarının farklı olması ve gerçek faaliyet alanı itibarıyla mücbir sebepten yararlanması gerektiğini değerlendirmeleri durumunda durumu bir dilekçe ile vergi dairesine bildirmelerinde fayda vardır. Burada dikkate edilmesi gereken konu ise mücbir sebebin sadece KDV ve muhtasar ödemeleri için geçerli olduğu, SGK ödemeleri ve diğer vergiler (damga vergisi, ÖTV vs) açısından bir öteleme söz konusu olmadığıdır. Oysa, birçok gazete haberinde SGK ödemelerinin de 6 ay ertelendiği bilgisi mevcuttur. SGK ödemelerinin zamanında yapılmaması durumunda, %5 oranındaki işveren prim indirimi hakkından yararlanılamamaktadır” dedi.
HABER MERKEZİ

IAS ve ISO yöneticileri biraraya geldi

Türkiye operasyonlarını ve globaldeki etkinliğini her geçen gün arttıran teknoloji üreticisi IAS, Endüstri 4.0 vizyonu ile çalışmalarına hız kesmeden devam ediyor. IAS Yönetim Kurulu Başkanı Yaşar Hakan Karabiber, IAS Genel Müdürü Mazhar Tellibeyoğlu ve Yıldız Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Muhammet Garip, IAS'ın son dönemde yoğunlaştığı projeleri ve gelecek planlarını konuşmak için **Istanbul Sanayi Odası** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** ile biraraya geldi.

IAS'ın dünden bugüne küresel ölçekli çalışmalarını ve kurumsal kaynak planlama yazılımı caniasERP ile sunduğu hizmetleri **ISO** Yönetim Kurulu Başkanı Bahçivan ile paylaştan IAS yöneticileri,

Türk **sanayisinin** bugünü ve geleceği hakkında da bilgi alışverişinde bulundu.

IAS yöneticileri ile Türk **sanayisinin** durumunu, ihtiyaçlarını ve yaşadığı sorunları paylaştan Başkan Bahçivan, Endüstri 4.0 ve yüksek teknolojik gelişmelerin **sanayiye** olan pozitif etkilerine ilişkin görüşlerini aktardı. Türk ekonomisi ve **sanayisini** teknolojik olarak geleceğe hazırlamak için yapılan planların temelini oluşturacak görüşmede potansiyel işbirlikleri ve projeler konuşuldu.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan:

“Tüm imalat sanayi sektörleri mücbir sebep kapsamına alınmalıdır”

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisi, COVID-19 salgını nedeniyle mart ve nisan ayları olağan toplantısını birleştirerek elektronik ortamda video konferans yöntemi ile gerçekleştirdi. İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, bu dönemde fedakarlıklar ve beklentilerin eşit dağıtılması gerektiğini, bu gerçekleştiği takdirde toplumun bir savaşı andıran sıkıntılarla dolu mücadelede motive olduğuna ve gönül rahatlığıyla çaba sergilediğine dikkat çekti. Bahçivan “Gün, karamsarlık günü değildir. Bu zorlu dönemi de hep birlikte dayanışma halinde aşacağız. Şu anda sanayi tabanımızı en çok olumsuz etkileyen konu mücbir sebebin sektörel anlamda dağılımı. Sektörler arasında mücbir sebep konusunda NACE'ye göre ayrımlar yapmak fedakarlık ve beklentilerin eşit dağılımı anlayışına uymuyor. Dünya genelinde hükümetler ekonomik destek paketlerini herkesi eşit destekleyecek şekilde kurguluyor. Türk sanayisinin bu zorlu günlerde, NACE üzerinden ayrımcılık gibi bir lüksü yok. Birbiriyle ilişkisi olan, iç içe girmiş sektörler arasında ayrışma ve huzursuzluk doğuracak tutum ve uygulamalardan özenle kaçınılmalıdır. İstisnasız tüm imalat sanayi sektörleri mücbir sebep kapsamına alınmalıdır.

İkincisi ise kısa çalışma ödeneği konusu... Orada da aynı fabrikada çalışan iki kızımız birisi 450 gün prim ödemiş, öteki 375 gün ödemiş. Aynı banтта çalışıyorlar ve aynı maaşı alıyorlar. Birine '470 gün prim ödediğin için kısa çalışma ödeneğinden faydalanabiliyorsun', diğerine ise '75 gün eksik ödemişsin sen faydalanamıyorsun' diyorsun. Şimdi bu, batmakta olan bir gemide şu ayrımı yapmaya benziyor. Gemiye bir saat erken binen yolcuya “Sen filikaya binebilirsin” deniyor. Bir saat geç binene ise “Sen gemiye geç binmişsin, seni kurtaramıyoruz” deniyor. Bu adaletli ve hakkaniyetli bir uygulama değil. Gecikmeksizin bu haksızlık ortadan kaldırılmalı, kısa çalışma ödeneği ile ilgili tüm gün sınırlamaları kaldırılmalıdır.”

İSO/Bahçivan: Tüm sanayi sektörleri mücbir sebep kapsamına alınmalı

İSTANBUL (DHA) - İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, Covid-19 salgını ile mücadelede yönelik açıklanan ekonomik destekler kapsamında sanayicileri en olumsuz etkileyen konunun, mücbir sebebin sektörel anlamda dağılımı olduğuna dikkat çekti ve "İstisnasız tüm imalat sanayi sektörleri mücbir sebep kapsamına alınmalı" çağrısı yaptı.

İSO Meclisi, Covid-19 salgını nedeniyle Mart ve Nisan ayları olağan toplantısını birleştirilerek elektronik ortamda video konferans yöntemi ile yaptı. Açılış konuşmasını İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan'ın yaptığı toplantıda, Meclis üyelerinin yoğun katılımı ile Covid-19'un Türkiye sanayisine etkileri tartışıldı.

Konuşmasında çok zorlu ve eşine az rastlanan bir süreçten geçtiklerinin altını çizen İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, bu dönemde fedakarlıklar ve beklentilerin eşit dağıtılması gerektiğini, bu gerçekleştiği takdirde toplumun bir savaşı andıran sıkıntıları dolu mücadelede motive olduğuna ve gönül rahatlığıyla çaba sarflediğine dikkat çekti ve ekledi:

"Gün, karamsarlık günü değildir. Bu zorlu dönemi de hep birlikte dayanışma halinde aşacağız. Tedbiri elden bırakmadan, umudu koruyarak, omuz omuza vererek, paylaşarak, yaşama sanılarak yolumuza devam etmeliyiz."

Geçen pazartesi gününden bu yana elektronik ortamda meslek komitelerinin görüş ve sorunlarını ele aldıklarını belirten Bahçivan, özellikle iki konunun öne çıktığını, bunlardan en önemlisinin Covid-19 ile mücadelede yönelik ekonomik destekler kapsamında 24 Mart tarihinde yürürlüğe giren Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği uyarınca mücbir sebebin sektörel anlamda dağılımı olduğuna dikkat çekti ve şöyle konuştu: "Şu anda sanayi tabanımızı en çok olumsuz etkileyen konu; mücbir sebebin sektörel anlamda dağılımı.

Sektörler arasında mücbir sebep konusunda NACE'ye göre ayrımlar yapmak fedakarlık ve beklentilerin eşit dağılımı anlayışına uymuyor.

Dünya genelinde hükümetler ekonomik destek paketlerini herkesi eşit destekleyecek şekilde kurguluyor.

Türk sanayisinin bu zorlu günlerde, NACE üzerinden ayrımlık gibi bir lüksü yok. Birbirine ilişkisi olan, iç içe geçmiş sektörler arasında ayrıma ve huzursuzluk doğuracak tutum ve uygulamalardan özenle kaçınılmalıdır.

İstisnasız tüm imalat sanayi sektörleri mücbir sebep kapsamına alınmalıdır.

İkincisi ise kısa çalışma ödeneği konusu... Orada da aynı fabrikada çalışan iki kıımız birisi 450 gün prim ödemiş, öteki 375 gün ödemiş.

Aynı banatta çalışıyorlar ve aynı maaşı alıyorlar. Birine 470 gün prim ödediğin için kısa çalışma ödeneğinden faydalanabiliyorsun", diğeri ise 75 gün eksik ödemişsin sen faydalanamıyorsun" diyor.

Şimdi bu, batmakta olan bir gemide şu ayrımlı yapıyor. Gemiyi bir saat erken binen yolcuya "Sen fiilkaya binebilirsin" deniyor.

Bir saat geç binene ise "Sen gemiyi geç binmişsin, seni kurtaramıyoruz" deniyor.

Bu adaletli ve hakkaniyetli bir uygulama değil. Gecikmesizin bu haksızlık ortadan kaldırılması, kısa çalışma ödeneği ile ilgili tüm gün sınırlamaları kaldırılmalıdır."

Bahçivan, sanayicileri gündeme getirdiği diğer konuları madde madde sıraladığı konuşmasında, özellikle şu talepleri paylaştı:

"Başta KDV alacakları olmak üzere özel sektörün devletten olan alacakları hızla ödenmeli, KDV alacaklarımız bir kefalet enstrümanı olarak kullanılabilir. KGF limitleri şirketlerin geçmiş kullandıklarına ve limitlerine bakılmaksızın süratle açılmalıdır.

Getirilen son çek düzenlemesinin piyasada oluşturduğu kaşşık ve haksızlık giderilmelidir. Başta çalışmaya devam eden sektörlerimiz olmak üzere sanayimize enerji desteği sağlanmalı, enerji yoğun sektörlerde elektrik-dogalgaz ödemeleri 6 ay ertelenmeli, diğer sektörlerde taksitle ödeme imkanı getirilmelidir.

Çalışmaya devam eden sektörlerimizin lojistik ihtiyaçları aksamadan giderilmelidir. Bu süreçte özellikle hava ve denizyolu kargo taşımacılığında ortaya çıkan fırsatçı yaklaşımlar engellenmelidir.

Geçici vergi ödemesi mutlaka kaldırılmalıdır. Halen kamu bankalarının üzerinde ciddi bir yük bulunmaktadır.

Çalışma saatlerinin kısaldığı, çalışan sayısının da azaldığı göz önüne alındığında belli bir süre vergi ödemelerinin özel bankalara da yapılabilmesi imkanı getirilmelidir.

Ekimbank kredilerinde sağlanan desteklerin kapsamı genişletilmelidir. Gümrüklerde ihracat süreçlerinde yaşanan gecikmeler giderilmelidir. İhracatçılara sağlanacak olan stok finansman süreci netleştirilmelidir."